

Brüssel, 28. november 2025
(OR. en)

15977/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0229(NLE)

RECH 523
COMPET 1238
IND 548

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	15911/25
Komisjoni dok nr:	11675/25
Teema:	<i>Nõukogu (konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)) 8.-9. detsembri 2025. aasta istungi ettevalmistamine</i> Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/1173 ühisettevõtte EuroHPC kohta – Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 15. juulil 2025 nõukogule eespool nimetatud määruse ettepaneku¹.

¹ 11675/25.

2. Kõnealuse määruse eesmärk on laiendada tehisintellektivabrikute algatuse käivitunud nõukogu määruse (EL) 2021/1173 kohaldamisala, et avardada Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõtte (EuroHPC) eesmärki seoses tehisintellekti gigatehaste arendamise ja käitamisega Euroopas ning kvanttehnoloogiate hõlmamisega. Muudatusettepanekus tuginetakse senisele tehisintellektivabriku mõistele ja viiakse see järgmisele tasemele: tehisintellekti gigatehastes kombineeritakse eriti suur andmetöötlusvõimsus (nt enam kui 100 000 täiustatud tehisintellektikiipi, samas kui suurima tehisintellektivabriku superarvutites on neid 25 000) energiatõhusate andmekeskustega ja tehisintellektipõhise automaatikaga. Kuna tehisintellekti gigatehaste rajamiseks ja käitamiseks on vaja suuri investeeringuid (hinnanguliselt 3–5 miljardit eurot ühe tehisintellekti gigatehase kohta), on nende loomiseks vaja tööstuslikumat ja turupõhisemat lähenemisviisi, millena võiks toimida huvitatud tööstusharu osalejate ning ELi ja liikmesriikide ning teiste EuroHPCs osalevate riikide vaheline avaliku ja erasektori partnerlus. Kvanttehnoloogiate puhul puudutab see praegu programmi „Euroopa horisont“ 4. teemavaldkonnaga hõlmatud tegevuste üleandmist EuroHPC-le, kuna kvant- ja kõrgjõudlusega andmetöötlus on omavahel tihedalt seotud ning see võimaldaks tagada ELi ja liikmesriikide tasandil toimuvate kvanttehnoloogiaga seotud tegevuste suhtes sidusama lähenemisviisi.

II. TÖÖ TEISTES INSTITUTSIOONIDES

3. 4. septembril 2025 konsulteeris nõukogu Euroopa Parlamendi ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee avaldas oma arvamuse 18. septembril 2025².

Euroopa Parlamendis edastati ettepanek tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile (ITRE), kes nimetas raportööriks Borys BUDKA (PPE, PL). ITRE komisjon hääletas oma raporti üle 2025. aasta 20. novembri koosolekul. Euroopa Parlament hääletab oma raporti üle eeldatavasti 2025. aasta 15. detsembri täiskogu istungil.

² 13752/25.

III. ÜLEVAADE OLUKORRAST

4. Teaduse töörühm alustas ettepaneku läbivaatamist 24. juulil 2025 Taani eesistumise ajal. Töörühm kohtus ettepaneku arutamiseks kokku kuus korda: 24. juulil, 1. septembril, 25. septembril, 27. oktoobril ning 20. ja 27. novembril.
5. Eesistujariik esitas teaduse töörühmale mitu kompromissteksti; töörühm vaatas need üksikasjalikult läbi. Töörühma viimasel koosolekul 27. novembril 2025 avaldati eesistujariigi esitatud kompromisstekstile suuresti toetust, kuid mõned delegatsioonid taotlesid tehnilisi kohandusi. Pärast seda koosolekut konsulteeris eesistujariik delegatsioonidega eesistujariigi muudetud teksti üle, mis koostati viimaste töörühmas toimunud arutelude põhjal. Ükski delegatsioon ei esitanud eesistujariigi teksti suhtes vastuväiteid.
6. Peamised teaduse töörühmas toimunud arutelude tulemusel tehtud muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on järgmised:
 - hankelepingute sõlmimise korda on kohandatud, et tagada kooskõla ELi finantsmäärusega. Uus lähenemisviis põhineb EuroHPC ja tehisintellektivabrikute taristu suhtes praegu kohaldataval taval. Selle lähenemisviisiga nähakse ette ühisetevõtte ja liikmesriigi vaheline ühishankeleping, et hankida valitud tehisintellekti gigatehasest koos ühe või mitme liikmesriikidest (ja asjakohasel juhul osalevatest riikidest) kaasatud avaliku sektori hankijaga andmetöötlusaega. Kõnealuse ühishankelepingu alusel avaldatakse seejärel osalemiskutse (põhjendus 11a ja artikli 12b lõige 3);
 - lisatud on rangemad kaitsemeetmed, et hoida lahus 160 miljoni euro suurune eelarve, mis kantakse nendest programmi „Euroopa horisont“ 4. teemavaldkonna vahenditest, mis on mõeldud kvanttehnoloogiaalaseks teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks, üle ühisetevõtte EuroHPC viimases tööprogrammis esitatud kaudsetele kuni 5. tehnoloogilise valmiduse taseme kvanttehnoloogiaalastele teadus- ja innovatsioonimeetmetele (põhjendus 10a ning artikli 5 lõige 1a ja artikkel 34), kusjuures neid rahastatakse samadel määradel kui programmi „Euroopa horisont“ raames;

- tingimusi taaste- ja vastupidavusrahasutus või muudes piirkondlikes ja struktuurifondides järele jäänud eraldiste kasutamiseks, et investeerida tehisintellekti gigatehastesse või ühisettevõtte EuroHPC muusse tegevusse, olgu siis ELi toetusega või ilma selleta, on täiendavalt selgitatud. Muu hulgas esitatakse üksikasjalik teave taaste- ja vastupidavusrahasutu 2026. aasta augusti tähtajast kinnipidamise korra ning struktuurifondidest ja piirkondlikest fondidest kaasrahastatavate programmide vahendite kasutamise kohta (põhjendused 12, 12a, 12aa, 12b, 12c ja 12d ning artikli 12b lõiked 6, 6a, 6b, 6c ja 6d);
- on täpsustatud, et juhtudel, kui liidu panus antakse tehisintellekti gigatehasele juurdepääsuaja eelnevalt kokku lepitud garanteeritud ostu vormis, peaks sellise juurdepääsuaja väärtus vastama kuni 17 %-le tehisintellekti gigatehase üldise andmetöötlustaristu investeeringukuludest. Seeläbi võetakse arvesse juurdepääsust tulenevaid tegevuskulusid ja välditakse konsortsiumidele lisakoormuse tekitamist (artikli 12b lõige 4);
- tehisintellekti gigatehaste arhitektuuri suurema hajutatuse võimaldamiseks võetakse kasutusele mõisted „mitme tegevuskohaga ühe riigi tehisintellekti gigatehas“ ja „mitme tegevuskohaga mitme riigi tehisintellekti gigatehas“, kusjuures nõutakse, et üks tegevuskoht oleks tehisintellekti gigatehase mõõtu (artikli 2 lõiked 3i ja 3j ning artikli 12b lõiked 1a ja 4);
- eri toetusesaajatele (peamiselt idufirmadele ja VKEdele) pääsuaja andmise tingimusi ja pääsuaja kestust on täiendavalt selgitatud (artikli 12b lõige 6c ja lõige 9);
- seoses mitteosalevate riikide üksuste osalemisega tehisintellekti gigatehase konsortsiumides on kehtestatud rangemad kaitsemeetmed, et tõrjuda ohte liidu strateegilistele varadele, huvidele, autonoomiale või julgeolekule ja kaitsele (artikli 12b lõige 2);
- juhatuse toimimise reegleid on kohandatud, et tagada tehisintellekti gigatehaste tegevussuuna puhul osalevate riikide hääleõiguse kohandamine neile kõnealuse muudatusega antud uute ülesannetega (lisa artikkel 6).

IV. KOKKUVÕTE

7. Eesistujariigi esitatud kompromisettepanek kujutab endast üldjoontes tasakaalustatud paketti, mis peaks võimaldama nõukogul võtta vastu üldise lähenemisviisi. Delegatsioonid toetasid eesistujariigi teksti.
 8. Alaliste esindajate komiteel palutakse seetõttu kinnitada käesoleva märkuse lisa esitatud eesistujariigi kompromisstekst ning esitada see nõukogule, et leppida konkurentsivõime nõukogu (teadusuuringud) 2025. aasta 9. detsembri istungil kokku üldises lähenemisviisis.
-

2025/0229 (NLE)

NÕUKOGU MÄÄRUS EL/....

....

millega muudetakse määrust (EL) 2021/1173, millega asutatakse Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötlaste ühissetevõtte ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1488

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust³

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1689, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev määrus), on seatud eesmärgiks parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamiseks, turustamiseks ja kasutamiseks liidus kooskõlas liidu väärtuste ja õigusaktidega.

³ ELT C , , lk .

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

- (2) Pärast 2021. aastat, mil nõukogu määrus (EL) 2021/1173 vastu võeti, on tehisintellekti alal toimunud tohutu tehniline areng ning sellest on kogu maailmas saanud ülimalt strateegiline ja vaidlusalune valdkond. Euroopa Liit on tehisintellekti valdkonnas vastutustundliku innovatsiooni toetamise püüdlustes esirinnas, suunates innovatsiooni, kehtestades ettevaatuse eesmärgil piiranguid ja arendades ülemaailmset juhtimist.
- (3) Suured üldotstarbelised tehisintellektimudelid on saanud hädavajalikuks majandusliku konkurentsivõime ja innovatsiooni tõukejõuks. Need on omandanud keskse rolli tootlikkuse suurendamisel eri valdkondades ja kujundavad ümber terveid väärtusahelaid, avaldades seega otsustavat mõju tulevikus majandusliku väärtuse loomisele. Liit ja liikmesriigid on viimas ellu algatusi ühiste tehisintellektimudelite, sealhulgas üldotstarbeliste mudelite arendamiseks. Eesliini tehisintellektimudelite järgmine põlvkond vallandab eeldatavasti võimete hüppelise kasvu, tänu millele järgmise põlvkonna tehisintellekt suudab lahendada ülimalt keerulisi ja mitmekesiseid ülesandeid. Piirkonnad, mis suudavad neid tehisintellektimudeleid ulatuslikult arendada ja rakendada, saavad ülemaailmse innovatsiooni juhtideks ja meelitavad ligi teadus- ja tööstusvaldkonna suurimaid talente. Samal ajal vajavad teaduse ja tööstuse eesliinil olevad sektorid oluliste tehisintellektipõhiste teaduslike avastuste ja tööstuslike uuenduste tegemiseks hulgaliselt andmetöötlusressursse. Nende tegevuste ja liidu programmide, näiteks ELi kosmoseprogrammi ja Euroopa andmeruumide raames tehtavate tegevuste vahelisest koostoimest on kavas kasu lõigata, rakendades seejuures liidu ja selle liikmesriikide strateegiliste huvide kaitsmiseks asjakohaseid kaitsemeetmeid.
- (4) Kõige arenenumad tehisintellektivabrikud Euroopas saavad olema varustatud tiptasemel tehisintellektiprotsessoreid sisaldavate superarvutitega, mille abil saab peamiselt arendada keskklassi tehisintellektimudeleid. Seega on vaja märkimisväärseid investeeringuid, et suurendada Euroopa andmetöötlusvõimsust märkimisväärselt, viimaks selle järgmisele tasemele.

- (5) 9. aprillil 2025 esitas komisjon Euroopa tehisintellekti tegevuskava⁵, et muuta liit tehisintellekti valdkonnas ülemaailmseks liidriks. Selle strateegia üks põhisammas on kogu Euroopat hõlmava täiustatud tehisintellektimudelite treenimise taristu laiendamine, et viia 2024. aasta tehisintellektivabrikute kontseptsioon järgmisele tasemele.
- (6) Eesliini tehisintellektimudelite järgmise põlvkonna väljatöötamiseks on eeldatavasti vaja suuremahulisi rajatisi, mille puhul ületatakse vähemalt kolme- kuni neljakordselt kõige võimsamates tehisintellektivabrikutes kasutatavate kõige arenenumate tehisintellektiprotsessorite arvu, võttes samas arvesse võimsust, aga ka energiatõhusust ja veekasutuse tõhusust ning ringluspõhisust. Määruse 2021/1173 kohased mehhanismid ei ole praegu suutelised toetama tehisintellekti gigatehaste rajamist ja käitamist. Seepärast on vaja sihipäraselt muudatus Euroopa kõrgjärgulusega andmetöötluse ühissetevõttele (edaspidi „ühissetevõte“) vajaliku õigusliku aluse loomiseks, et olla võimeline täitma Euroopas tehisintellekti gigatehaste rajamise ja käitamisega seotud kohustusi.
- (7) Liidu teadusliku ja tehnoloogilise baasi tugevdamine, säilitades samal ajal liidus avatud majanduse, on liidu pikaajalise konkurentsivõime ja strateegilise autonoomia jaoks üha olulisem. Tehisintellektil on tõepoolest potentsiaali kiirendada teaduslikke avastusi ja suurendada teadussuutlikkust kõigis valdkondades. Seega on teadusuuringutes ja innovatsioonis Euroopa juhtpositsiooni säilitamiseks ja edendamiseks tingimata vaja, et lisaks teadlastele saaksid liidus maailmatasemel superandmetöötluse taristust kasu ka tehisintellekti era- ja avaliku sektori kasutajad, eelkõige VKEd, idufirmad ja kasvufirmad.

⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/et/news/commission-sets-course-europes-ai-leadership-ambitious-ai-continent-action-plan>

- (8) Euroopa Komisjoni 29. jaanuaril 2025. aastal vastu võetud konkurentsivõime kompassis (edaspidi „kompass“) on strateegilisi tehnoloogiaid, sealhulgas kvanttehnoloogiaid ja kõrgjõudlusega andmetöötlust, käsitletud hädavajalike sammastena, tagamaks Euroopa tehnoloogilise suveräänsuse, majandusliku vastupanuvõime ja taastuvuse ning ülemaailmse juhtpositsiooni. Kompassis rõhutatakse vajadust kooskõlastatud investeringute ja ökosüsteemi arendamise järele teadusuuringute, taristu, tööstuse ja oskuste alal, et tugevdada nendes valdkondades liidu konkurentsivõimet.
- (9) Kompassi täiendavas komisjoni 2. juuli 2025. aasta teatises „ELi kvanttehnoloogia strateegia: Euroopa kvanttehnoloogia muutuv maailmas“ esitatakse terviklik raamistik kvanttehnoloogiaalaste teadusuuringute, innovatsiooni, industrialiseerimise ning kvanttehnoloogiate ja -taristu kasutuselevõtu kiirendamiseks. Selle eesmärk on luua kestlik ja konkurentsivõimeline kvantökosüsteem, mis hõlmab andmetöötlust, kommunikatsiooni, taju ja metrooloogiat, keskendudes eelkõige oskuste arendamisele ja rahvusvahelisele koostööle. Samuti soovitakse sellega sillutada teed liidus rikketaluvusega Euroopa kvantarvutite ehitamisele, mis tagaks liidu strateegilise autonoomia.
- (10) Võttes arvesse selle algatuse poliitilist tähtsust, tuleks programmide „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa ühendamise rahastust algselt eraldatud summast suurendada, et võimaldada liidul saavutada oma eesmärk vastavalt eelarve võimalustele.
- (10a) Arvestades, et alusuuringud madalamatel tehnoloogilise valmiduse tasemetel on jätkuvalt hädavajalikud, et saavutada kvaliteetse kvanttehnoloogia vallas läbimurdeid, peaks ühissetevõtte jätkama kuni 5. tehnoloogilise valmidustaseme alusteadus- ja -innovatsioonitegevust nii, et liit rahastab seda 100 % ulatuses kõigist rahastamiskõlblikest kuludest.
- (11) Arvestades kvanttehnoloogia ja tehisintellektitehnoloogia valdkondade kiiret arengut ning liidu tehisintellektipoliitikat, võib lähiaastatel olla vaja täiendavat liidu rahastust. Pidades silmas seda konkreetset poliitilist tausta, peaks olema võimalik usaldada ühissetevõttele täiendavat liidu rahastust, millega minnakse kaugemale olemasolevate programmide alusel antavatest artikli 5 lõikes 1 sätestatud summadest. Sellele täiendavale panusele, kui see on mõeldud tehisintellekti gigatehaste jaoks, peaksid üks või mitu ühissetevõtte muud osalist kui liit lisama vähemalt sama suure panuse.

- (11a) Tehisintellekti gigatehaste valik peaks põhinema ühissettevõtte ja ühe või mitme osalevatest riikidest kaasatud avaliku sektori hankija ühishankel. Ühissetevõtte ja osalevad riigid peaksid sõlmima ühishankelepingu, mis sisaldab sellele järgneva osalemiskutse kõiki põhielemente ja liikmesriikide kohustust toetada rahaliselt oma osa selle liikmesriigi territooriumil rahastamiseks valitud tehisintellekti gigatehasest pärast ühissettevõtte läbiviidud valikumenetluse tulemuste selgumist. Liikmesriigid peaksid selle kohustuse ühissete ees võtma enne osalemiskutse avaldamist.
- (12) Liikmesriik, kes kavatses toetada tehisintellekti gigatehase rajamist ja kasutamist, võib eraldada osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241⁶ kohaselt taaste- ja vastupidavusraha saadavast rahalisest toetusest selleks, et katta täielikult või osaliselt oma vabatahtlik rahaline panus sellisesse tehisintellekti gigatehasesse. Seda panust haldab ja selle maksab välja ühissetevõtte liikmesriigi ja ühissetevõtte vahelise halduskokkuleppe alusel. Kui ühissetevõtte juhatus valib seejärel selle tehisintellekti gigatehase rahastuse saajaks, täiendatakse seda rahastust liidupoolse rahastusega, nagu on sätestatud käesolevas määruses. Kui liikmesriigi toetatav tehisintellekti gigatehas ei osutu valituks, tuleks asjaomane summa ühissetevõtte juhtimisel eraldada sellele tehisintellekti gigatehasele või mõnele muule tehisintellekti ja/või kvantitehnoloogia valdkonna investeringule ilma liidu panuseta ja vastavalt liikmesriigi poolt tema taaste- ja vastupidavuskavas osutatule.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, [millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha](#) (ELT L 057, 18.2.2021, lk 17).

- (12a) Selleks et kiirendada strateegilise taristu, näiteks kõrgjõudlusega arvutite, tehisintellektivabrikute või kvantarvutite arendamist kogu liidus, võivad liikmesriigid otsustada kasutada oma järelejäänud taaste- ja vastupidavusrahastu eraldisi selleks, et rahastada oma riiklikku panust tehisintellektivabrikutesse, kõrgjõudlusega arvutitesse või kvantarvutitesse või muudesse investeeringutesse, mille liikmesriik on taaste- ja vastupidavuskavas kindlaks määranud ja mis on seotud ühissettevõtte eesmärkidega. Seepärast peaks liikmesriikidel olema lubatud anda ühissettevõttesse rahalisi panuseid, kusjuures ühissetevõtte peaks selliseid vahendeid haldama ja välja maksma liikmesriigiga sõlmitud halduskokkuleppe alusel.
- (12aa) Kui taaste- ja vastupidavusrahastu eraldisi käsitlev halduskokkulepe allkirjastatakse ning eraldatud taaste- ja vastupidavusrahastu vahendid kantakse ühissetevõttele täielikult ja pöördumatult üle 31. augustiks 2026, loetakse, et liikmesriik on määruses (EL) 2021/241 sätestatud rangest tähtajast kinni pidanud. See mehhanism annaks liikmesriikidele paindliku ja turvalise võimaluse märkimisväärse hulga riiklike ressursside eraldamiseks ja suunamiseks, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastust, kõrgjõudlusega andmetöötuse, tehisintellekti, kvanttehnoloogiate ja digitaliseerimistegevustega seotud strateegiliste prioriteetide toetuseks.

- (12b) Tehisintellekti, kõrgjõudlusega andmetöötluse ning kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristud on hädavajalikud teadusuuringute ja uuenduslike tööstusrakenduste edendamiseks kogu liidus. Lisaks ühissettevõtte raames taristutesse ja ökosüsteemidesse tehtavatele ühisinvesteeringutele võivad liikmesriigid kasutada struktuuri- ja piirkondlikest fondidest, taaste- ja vastupidavusrahasust või riiklikest programmidest kaasrahastatavate programmide vahendeid, et investeerida nende territooriumil rajatud uute, täiustatud, tipptasemel tehisintellekti, kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristute soetamisse ja käitamisse. Nende täiustatud riiklike avalike tehisintellekti ja andmetöötluse teenuse- ja andmetaristute ulatusliku ELi tasandil võrgustamise ja liidendamise tulemusena luuakse liidus integreeritud, liidendatud, turvalised ja üliühendatud maailmatasemel tehisintellekti, kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenused ja andmetaristud ning ökosüsteemid, mis edendavad teaduse tipptaset, toetavad uuenduslike rakenduste arendamist ja meelitavad ligi talente, ning sellest tulenev kasu jõuab palju kaugemale kui üksnes liikmesriikides paiknevate kasutajateni. Kuigi ühissettevõtte ei aita kaasa selliste täiustatud riiklike avalike taristute rahastamisele, võib ta hõlbustada nende ühendamist ja liidendamist liidu tasandi taristutega, tingimusel et huvitatud liikmesriigid seda taotlevad ja nõuetekohaselt põhjendavad. Ühissettevõtte annaks sellistele riiklikele avalikele taristutele EuroHPC tehisintellekti- ja andmetöötlustaristu märgise ning tagaks nende võrgustamise ja liidendamise tehisintellektivabrikute ja kvantarvutite võrgustikuga.
- (12c) Rahuldamiseks kasutajate nõudlust tehisintellektipõhise andmetöötluse ressursside järele, võivad asjaomased liikmesriigid anda ühissettevõttele kokkulepitud määral pääsuaega sellise riikliku avaliku tehisintellekti-, kõrgjõudlusega andmetöötluse või kvanttaristu kasutamiseks, millele on antud EuroHPC tehisintellekti- ja andmetöötlustaristu märgis.
- (12d) Rahuldamiseks kasutajate üha kasvavat nõudlust tehisintellektipõhise andmetöötluse vahendite järele, võivad liikmesriigid anda ühissettevõttele ühe või mitme oma EuroHPC tehisintellektivabriku või tehisintellekti gigatehase kasutamiseks pääsuaega, mis on vaba, s.t mida ei ole veel ära lubatud. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid andma ühissettevõttele vabatahtlikult mõistliku osa pääsuajast oma EuroHPC tehisintellektivabrikute või tehisintellekti gigatehaste kasutamiseks, et ühissettevõtte rahuldaks kasutajate nõudlust. Seda pääsuaega kasutatakse peamiselt selleks, et anda idufirmadele ja VKEdele juurdepääs nende teadusuuringute või innovatsioonitegevuste tarbeks. Sellist pääsuaja andmist ei tohiks arvestada liikmesriigi rahalise või mitterahalise panusena ühissettevõttesse.

- (13) Liit peaks saama tehisintellekti gigatehastesse täiendavalt panustada ka muude, artikli 5 lõikes 1 loetlemata programmide raames, allkirjastades selleks konkreetsed sihtotstarbelised panust käsitlevad lepingud, tingimusel et üks või mitu ühissettevõtte muud osalist kui liit annavad samaulatusliku panuse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 2021/1173 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt 3c:

„3c) „tehisintellekti gigatehas“ – tipptasemel suuremahuline rajatis, mille võimsus on piisav, et toetada väga suurte tehisintellektimudelite ja -rakenduste kogu elutsüklit – alates arendusest kuni suuremahulise kasutamiseni –, ja mis pakub superandmetöötluse teenuse taristut, mis koosneb tehisintellektile optimeeritud andmetöötlusvõimsusest, toetavast andmekeskuse taristust (sealhulgas suure jõudlusega salvesti ja võrk), spetsiaalsetest turvalistest pilvepõhistest kasutaja juurdepääsukeskkondadest ja spetsiaalsetest turvalistest tehisintellektile suunatud tugiteenustest selle kõrgtehnoloogiliste toimingute jaoks, kusjuures kõike seda toetab keskkonnasäästlik taristu, eeskätt energia- ja veevarustussüsteem;“

b) lisatakse punkt 3d:

„3d) „tehisintellekti gigatehase konsortsium“ – kvalifitseeruvate juriidiliste isikute rühm, mis on moodustanud konsortsiumi tehisintellekti gigatehase rajamiseks ja käitamiseks ja on selleks sõlminud siduva konsortsiumilepingu, milles määratakse kindlaks nende isikute konkreetsed rollid ja kohustused tehisintellekti gigatehase eluea jooksul, või uus juriidiline isik, mis on loodud tehisintellekti gigatehase rajamiseks ja käitamiseks. Tehisintellekti gigatehase konsortsium moodustatakse liidus nõuetekohaselt ja vähemalt viieks aastaks. Üks või mitu sellise konsortsiumi erasektorist pärit partnerit võivad osaleda ühissettevõtte erasektori liikmetes;“

c) lisatakse punkt 3e:

„3e) „tehisintellekti gigatehase koordinaator“ – liidus nõuetekohaselt asutatud ja asutamiskohaks oleva liikmesriigi seaduste kohaselt tegutsev juriidiline isik, mis on õiguslikult volitatud esindama tehisintellekti gigatehase konsortsiumi ning millel on õigus- ja teovõime ning volitused tehisintellekti gigatehase majutuslepingu sõlmimiseks ja täitmiseks; tehisintellekti gigatehase koordinaatori peakontor asub liidus ja on otseselt või kaudselt, osaluse kaudu või muul viisil, mida on käsitletud määruse (EL) 2024/1624 IV peatükis ja asjakohastes liidu konkurentsioiguse põhimõtetes, liidus asutatud juriidiliste või asuvate füüsiliste isikute kontrolli all. Koordinaator võib olla ka olemasolev majutav üksus, mis esindab osalevat liikmesriiki, või osalevate riikide majutuskonsortsium;“

d) lisatakse punkt 3f:

„3f) „tehisintellekti gigatehase majutusleping“ – ühissettevõtte ja tehisintellekti gigatehase koordinaatori vaheline leping tehisintellekti gigatehase majutamiseks ja käitamiseks;“

e) lisatakse punkt 3g:

„3g) „tehisintellekti gigatehast majutav üksus“ – juriidiline isik, mille tehisintellekti gigatehase konsortsium on määranud tehisintellekti gigatehase ja selle teenuste majutamiseks ja käitamiseks ning mis on asutatud osalevas liikmesriigis;“

f) lisatakse punkt 3h:

„3h) „tehisintellekti gigatehase koostööleping“ – ühissetevõtte ja kolmanda riigi leping, milles määratakse kindlaks kõnealuses kolmandas riigis asutatud juriidiliste või asuvate füüsiliste isikute poolt otseselt või kaudselt, osaluse kaudu või muul viisil kontrollitavate juriidiliste isikute kvalifitseeruvus tehisintellekti gigatehase konsortsiumis osalema ja kasutajate juurdepääs tehisintellekti gigatehastele;“

fa) lisatakse punkt 3i:

„3i) „mitme tegevuskohaga ühe riigi tehisintellekti gigatehas“ – tehisintellekti gigatehas, mis on paigutatud rohkem kui ühte füüsilisse asukohta, hõlmates vaid ühe liikmesriigi territooriumi;“

fb) lisatakse punkt 3j:

„3j) „mitme tegevuskohaga mitme riigi tehisintellekti gigatehas“ – tehisintellekti gigatehas, mis on paigutatud rohkem kui ühte füüsilisse asukohta, hõlmates mitme liikmesriigi territooriumi;“

g) lisatakse punkt 19a:

„19a) „riiklik kvanttehnoloogia pädevuskeskus“ – osalevas riigis asutatud juriidiline isik või juriidiliste isikute konsortsium, mis pakub kasutajatele tööstusest, sealhulgas VKEdele, teadusringkondadele ja teadusuuringutega tegelevatele organisatsioonidele ning riigiasutustele nende taotlusel võimalust kasutada kvanttehnoloogiaid, -tööriistu, -rakendusi ja -teenuseid, samuti riiklikku või Euroopa kvanttaristut, ning pakub erialaseid teadmisi, oskusi, koolitusi, koostöövõrgustikke ja teavitusteenuseid;“.

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ühissetevõtte missioon on töötada liidus välja ja võtta kasutusele maailma tipptasemel liidendatud, turvaline, koostalitlusvõimeline ja üliühendatud ökosüsteem superandmetöötluse, kvantandmetöötluse, teenusetaristu ja andmetaristu jaoks ning seda laiendada ja käigus hoida. Ühissetevõtte toetab nõudlus- ja kasutajapõhiste uuenduslike ja konkurentsivõimeliste superandmetöötlussüsteemide ning kvanttehnoloogiate ja -süsteemide arendamist ja kasutuselevõttu ning paljude erinevate nende süsteemide jaoks optimeeritud rakenduste arendamist. See peaks võimalikult suures ulatuses põhinema Euroopa tarneahelal, et piirata häirete ja sõltuvuse ohtu ning tugevdada liidu strateegilist autonoomiat ja tehnoloogilist suveräänsust, tagades samal ajal parimate komponentide, tehnoloogiate ja teadmiste kasutamise. Lisaks laiendab ühissetevõtte selle superandmetöötlustaristu kasutajaskonda nii, et see hõlmaks paljusid avaliku ja erasektori kasutajaid, ning toetab kaksiküleminekut ning Euroopa teaduse ja tööstuse võtmepedevuste arendamist.“;

b) lõikesse 2 lisatakse punkt fa:

„fa) toetada tiptasemel alus- ja rakendusuuringuid ja innovatsiooni kvanttehnoloogiate valdkonnas, nende üleminekut laborist tootmisse ning nende kasutuselevõttu ja integreerimist maailmatasemel kvanttaristusse, et luua dünaamiline, uuenduslik, kestlik ja kerkne kvantökosüsteem kogu ELis ning tagada liidu teaduslik ja tööstuslik juhtpositsioon, konkurentsivõime, strateegiline autonoomia ja tehnoloogiline suveräänsus kvantandmetöötluse, -kommunikatsiooni ja -taju valdkonnas;“

c) lõike 2 punkt h asendatakse järgmisega:

„h) arendada ja käitada tehisintellektivabrikuid ning toetada tehisintellekti gigatehaste ja nende teenuste loomist ja neile juurdepääsu, et luua dünaamiline, uuenduslik, kestlik ja kerkne tehisintellekti ökosüsteem kogu ELis ning tagada juhtpositsioon teaduses ja tööstuses.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ühisettevõtte aitab superarvutite hankimise ning kõrgjõudlusega andmetöötluse, tehisintellekti- ja kvanttehnoloogiate, -süsteemide ja -rakenduste väljatöötamise ja kasutuselevõtu toetamisega kaitsta liidu huve. Ühisettevõtte võimaldab maailmatasemel superarvutite soetamiseks kasutada ühiskavandamist, kaitstes ühtlasi hangitud tehnoloogia ja süsteemide tarneahela turvalisust. Ühisettevõtte aitab kaasa liidu strateegilisele autonoomiale, säilitades samal ajal liidus avatud majanduse, toetab Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse, tehisintellekti- ja kvanttehnoloogia tarneahelat tugevdavate tehnoloogiate ja rakenduste väljatöötamist ning edendab nende lõimimist süsteemidesse, mille abil püütakse rahuldada paljusid teadusalaseid, ühiskonna, keskkonnaalaseid, tööstuse ning julgeolekualase kasutusega seotud vajadusi.“

3) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse punkt i:

„i) tehisintellekti gigatehased – hõlmab tehisintellekti gigatehaste tegevust, mis võivad oma töös olla ühendatud tehisintellektivabrikute EuroHPC võrgustikuga, et tagada sujuv integratsioon, kasutajatugi ja teadmiste jagamine kogu Euroopa tehisintellekti ökosüsteemis; selles tegevussuunas tegeletakse alljärgnevaga:

- i) Euroopa teadlastele, ettevõtjatele, tööstusharudele, sealhulgas VKEdele, idufirmadele, kasvufirmadele ja avalikule sektorile maailmatasemel tehisintellektipõhise andmetöötamise taristu pakkumine;
- ii) kogu avalikus ja erasektoris uute tehisintellektilahenduste, sealhulgas alusmudelite väljatöötamise võimaldamine, ning
- iii) ELi kui tehisintellekti maailmajao konkurentsivõime ja suveräänsuse tagamine;“

b) lõikesse 1 lisatakse punkt j:

„j) kvanttehnoloogia – käsitletakse kogu kvantökosüsteemi, samuti kvantandmetöötamise ja -simulatsiooni, kvantkommunikatsiooni ja kvanttaju ja -metroloogia rakendusvaldkondi, tagades kvanttehnoloogia tarneahela ja seda võimaldavate tehnoloogiate turvalisuse ja kerksuse. Tegevussuunad hõlmavad muu hulgas järgmist:

- i) teadus- ja tehnoloogiaalased uuringud ja innovatsioon: teadusuuringute tipptaseme edendamine kvantteaduse ja -tehnoloogia valdkonnas;

- ii) üleminek laborist tootmisse ja ökosüsteemi arendamine: tipptasemel kvanttaristu arendamise ja kasutuselevõtu toetamine; kvantitehnoloogia industrialiseerimise edendamine, toetades kvantrakenduste kasutuselevõttu võtmetähtsusega avalikes ja tööstussektorites, tagades kõigi kvantitehnoloogia valdkondade edusammude ülekandmise tegelikesse rakendusalaadesse, sealhulgas juhtivate turgude arendamise; Euroopa ja rahvusvaheliste standardite edendamine ning riiklike kvantitehnoloogia pädevuskeskuste arendamise ja võrgustike loomise toetamine kogu Euroopas;
- iiia) rikketaluvusega kvantandmetöötlussüsteemide arendamise ja kasutuselevõtmise kiirendamine, tuginedes avaliku sektori meetmetele, et toetada konkurentsivõimelist Euroopa kvantökosüsteemi ja tarneahelat, mis põhineb Euroopas toodetud ja väljatöötatud tehnoloogial;
- iiib) oskused ja talendid: konkurentsivõimelise ja kaasava kvantitehnoloogia ja inseneriteaduse tööjõu arendamine kooskõlastatud haridus-, koolitus- ja liikuvusalgatuste kaudu kõigil peamistel kvantitehnoloogiaga seotud erialadel ning tehnikavaldkondades;
- iiiv) rahvusvaheline koostöö: rahvusvahelise koostöö arendamine kvantitehnoloogia valdkonnas, et lahendada ülemaailmseid teaduslikke ja ühiskondlikke probleeme kooskõlas liidu välispoliitiliste eesmärkide ja rahvusvaheliste kohustustega.“

4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liidu rahaline panus ühissettevõttesse (sh Euroopa Majanduspiirkonna assigneeringud) on kuni 4 122 300 000 eurot (sh kuni 92 000 000 eurot halduskuludeks), tingimusel et osalevate riikide panus on vähemalt sama suur, jagunedes soovituslikult järgmiselt:

- a) kuni 1 660 000 000 eurot programmist „Euroopa horisont“, sealhulgas 160 000 000 eurot artikli 4 lõike 1 punktis j kindlaks määratud kvantitehnoloogiaalaste teadusuuringute ja innovatsioonitegevuste elluviimiseks kooskõlas artikli 34 lõigetega 1 ja 2;
- b) kuni 2 142 300 000 eurot programmist „Digitaalne Euroopa“;
- c) kuni 320 000 000 eurot Euroopa ühendamise rahastust.

Esimeses lõigus nimetatud liidu panust võib täiendada programmide „Horisont Euroopa“ ja „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa ühendamise rahastu lisavahenditega tingimusel, et üks või mitu ühisettevõtte muud osalist kui liit annavad vähemalt samaulatusliku panuse. Neid täiendavaid vahendeid ei võeta arvesse liidu maksimaalse rahalise panuse arvutamisel.“;

- b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ühisettevõttele võidakse eraldada mis tahes liidu programmist täiendavaid vahendeid, mis ei ole käesoleva artikli lõikes 1 osutatud vahendid ja mis täiendavad neid, et toetada ühisettevõtte artiklis 4 osutatud tegevussuundi, välja arvatud artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud tegevussuunad. Neid täiendavaid vahendeid ei võeta arvesse liidu maksimaalse rahalise panuse arvutamisel.“;

c) lõikesse 4 lisatakse uus punkt a:

„a) Käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 kohaselt ühissetevõttele eraldatud panuste suhtes kohaldatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 158 nõudeid. Kui need täiendavad liidu panused on seotud artikli 4 lõike 1 punktis i osutatud tegevussuunaga, teevad üks või rohkem muud osalist kui liit täiendavaid panuseid, mis on samaulatuslikud liidu panuste summaga.“;

d) lõige 6 jäetakse välja;

e) lõige 7 jäetakse välja;

f) lõige 8 jäetakse välja.

5) Lisatakse artikkel 12b:

„Artikkel 12b

Tehisintellekti gigatehas

1. Tehisintellekti gigatehas asub osalevas riigis, mis on liikmesriik. Seda toetab rahaliselt partnerlus, milles osalevad ühelt poolt liit ja üks või mitu osalevat riiki, keda esindab ühissetevõtte, ning teiselt poolt tehisintellekti gigatehase konsortsium, kuhu võib kuuluda üks või mitu tehnoloogiataristu tarnijat, keda esindab seaduslikult tehisintellekti gigatehase koordinaator. See ühissetevõtte ja tehisintellekti gigatehase koordinaatori vaheline partnerlus luuakse majutuslepingu vormis. Iga tehisintellekti gigatehase partnerluses osalev riik sõlmib ühissetevõttega halduskokkuleppe, milles sätestatakse kõnealuses osalevas riigis asutatud taotlejatele rahalise panuse maksmise ja selle kohta aru andmise koordineerimismehhanism. Selline kokkulepe sisaldab lepet osaleva riigi pääsuaja kohta, maksegraafikut, maksetingimusi ning aruandlus- ja auditeerimisnõudeid.

- 1a. Mitme tegevuskohaga tehisintellekti gigatehaseid käitab üks tehisintellekti gigatehase konsortsium ja need toimivad tehniliselt integreeritud üksusena. Mitme tegevuskohaga tehisintellekti gigatehase tegevuskohad ühendatakse omavahel väga kiirete ja suure läbilaskevõimega võrkude abil. Mitme tegevuskohaga ühe riigi tehisintellekti gigatehase puhul peab vähemalt üks tegevuskoht olema tehisintellekti gigatehase mõõtu. Mitme tegevuskohaga mitme riigi tehisintellekti gigatehase konsortsium peab koosnema vähemalt ühest majutatavast üksusest iga majutava liikmesriigi kohta; vähemalt üks osalevates liikmesriikides paiknev tegevuskoht peab olema tehisintellekti gigatehase mõõtu. Mitme tegevuskohaga mitme riigi tehisintellekti gigatehase iga majutav üksus vastutab liidult saadud panuse eest liidu ees solidaarselt. Mitme tegevuskohaga mitme riigi tehisintellekti gigatehase konsortsiumi lepingus määratakse kindlaks vastutuse jaotus majutavate üksuste vahel ning iga majutava üksuse tehnilised, tegevusalased, regulatiivsed ja finantskohustused.
2. Mitteosalevate riikide juriidiliste isikute tehisintellekti gigatehase konsortsiumis osalemise suhtes kohaldatakse piiranguid või see välistatakse, kui sellist osalemist peetakse liidu strateegiliste varade, huvide, autonoomia või julgeolekuga vastuolus olevaks. Vastavalt määrustele (EL) 2021/695, (EL) 2021/694 ja (EL) 2021/1153 nähakse tehisintellekti gigatehase konsortsiumi valimiseks koostatavas osalemiskutses ette, et kõnealuses konsortsiumis võivad osaleda ainult osalevates riikides asutatud juriidilised isikud või konkreetses raamprogrammi „Euroopa horisont“, programmi „Digitaalne Euroopa“ ja mis tahes järgneva asjakohase liidu rahastamisprogrammiga assotsieerunud riikides või lisaks osalevatele riikidele ka sellistes muudes kolmandates riikides asutatud juriidilised isikud, mille tegevus ei ole vastuolus liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega. Käesolevas lõikes osutatud piiranguid ja erandeid ei kohaldata põhimõtteliselt kolmandates riikides asutatud juriidiliste isikute suhtes, kes on liiduga sõlminud tehisintellekti gigatehase koostöölepingu või sarnase lepingu. Tehisintellekti gigatehase valimiseks koostatavas osalemiskutses võib täpsustada, et muude kolmandate riikide juriidilised isikud võivad kvalifitseeruda, kui nad vastavad nõuetele, mida kõnealused juriidilised isikud peavad täitma, et tagada liidu ja liikmesriikide julgeolekuhuvide kaitse ja salastatud dokumentides sisalduva teabe kaitse. Need nõuded sätestatakse tööprogrammis.

3. Tehisintellekti gigatehased valitakse välja ühissettevõtte ja ühe või mitme osalevatest riikidest kaasatud avaliku sektori hankija ühishanke põhjal. Tehisintellekti gigatehase konsortsium saab kasu liikmesriigi poolt ühissettevõtte ees võetud selgesõnalisest kohustusest rahastada oma osa tehisintellekti gigatehasest, mis rajatakse selle liikmesriigi territooriumile pärast lõike 14 kohast valikumenetlust. Liikmesriik võtab selle kohustuse enne osalemiskutse avaldamist.
4. Artiklis 5 osutatud liidu rahaline panus katab kuni 17 % tehisintellekti gigatehase üldise andmetöötlastaristu investeeringukuludest. Teise variandina võib liidu panuse anda tehisintellekti gigatehase kasutamiseks antava pääsuaja ostu vormis, mis on eelnevalt kokku lepitud ja garanteeritud ning väärtuse poolest võrdne kuni 17 %-ga tehisintellekti gigatehase üldise andmetöötlastaristu investeeringukuludest. Üks või mitu osalevat riiki peaksid andma vähemalt sama suure panuse kui liit. Ülejäänud investeeringu ja tehisintellekti gigatehase tegevuskulud katab tehisintellekti gigatehase konsortsium. Mitme tegevuskohaga ühe riigi tehisintellekti gigatehaste puhul võib kogu liidu panuse koos vastavate andmetöötlastele juurdepääsu õigustega eraldada suurimale neist tegevuskohtadest. Mitme tegevuskohaga mitme riigi tehisintellekti gigatehaste puhul võib liidu panuse eraldada tehisintellekti gigatehastele, mis vastavad mastaabinõuetele, ja ühele tehisintellekti gigatehasele iga osaleva liikmesriigi kohta.
5. Valitud tehisintellektivabrik võib olulisel määral laieneda ja muutuda tehisintellekti gigatehaseks. Sellisel juhul loetakse liidu poolt kõnealusele tehisintellektivabrikule juba antud rahaline toetus osaks liidu panusest tehisintellekti gigatehase andmetöötlastaristu investeeringukulude katmisse. Osalevate riikide suhtes kohaldatakse samu sätteid. Artiklis 10 osutatud tehisintellektivabriku majutuslepingut muudetakse vastavalt, kui see on asjakohane. Asjaomased täiendavad investeeringud tehisintellektivabrikusse, mis kavatakse muuta tehisintellekti gigatehaseks, ning tehisintellekti gigatehase tegevuskulud katab tehisintellekti gigatehase konsortsium.

6. Liikmesriik võib anda oma panuse tehisintellekti gigatehasesse otse riiklike rahastamismehhanismide kaudu või kaudselt muude allikate kaudu. Liikmesriik edastab ühissetevõttega sõlmitud haldusekokkuleppe alusel oma vastavad panused, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 4 osutatud panused ja mis tahes muud täiendavad panused, täielikult või osaliselt ühissetevõtte kaudu, kes sellisel juhul haldab neid vahendeid ja maksab need asjaomasele tehisintellekti gigatehasele liikmesriigi nimel välja. Vabatahtlik rahaline panus võib koosneda täielikult või osaliselt vahenditest, mida liikmesriik saab määruse (EL) 2021/241 ja/või määruse (EL) 2021/1060 alusel.
- 6a. Liikmesriik võib otsustada eraldada osa talle määruse (EL) 2021/241 alusel antavast rahalisest toetusest (edaspidi „taaste- ja vastupidavusrahadu eraldised“) selleks, et rahastada täielikult või osaliselt oma vabatahtlikku rahalist panust tehisintellekti gigatehasesse kooskõlas artikli 12b lõikega 6, sealhulgas katta sellega oma rahaline panus, kui tehisintellekti gigatehast ei valita liidu rahastuse saajaks. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada oma ülejäänud taaste- ja vastupidavusrahadu eraldisi ka selleks, et rahastada oma riiklike panuseid tehisintellektivabrikutesse, superarvutitesse või kvantarvutitesse või muusse tehisintellekti, kvanttehnoloogia või kõrgjõudlusega andmetöötuse alasesse investeringusse, mis on seotud ühissetevõtte eesmärkidega ja mille liikmesriik on taaste- ja vastupidavuskavas kindlaks määranud. Liikmesriigid edastavad sellised panused ühissetevõtte kaudu kooskõlas artikli 12b lõikega 6. Kui panust käsitlev leping allkirjastatakse ning eraldatud taaste- ja vastupidavusrahadu vahendid kantakse ühissetevõttele täielikult ja pöördumatult üle 31. augustiks 2026, loetakse, et liikmesriik on määruses (EL) 2021/241 sätestatud rangest tähtajast kinni pidanud.

6b. Liikmesriik võib otsustada eraldada osa määruse (EL) 2021/241, (EL) 2021/1060 või muu rahastamisprogrammi alusel saadavast rahalisest toetusest selleks, et rahastada oma territooriumil uue, täiustatud, tipptasemel tehisintellekti, kõrgjõudlusega andmetöötluse või kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristute soetamist ja käitamist. Selline liikmesriik võib ühissettevõttega sõlmitud halduskokkuleppe alusel edastada sellisteks investeeringuteks mõeldud rahalisi vahendeid ühissetevõtte kaudu, kes sellisel juhul haldab neid vahendeid ja maksab need kindlaksmääratud investeeringu jaoks välja liikmesriigi nimel. Kui panust käsitlev leping allkirjastatakse ning eraldatud taaste- ja vastupidavusraha vahendid kantakse ühissetevõttele täielikult ja pöördumatult üle 31. augustiks 2026, loetakse, et liikmesriik on määruses (EL) 2021/241 sätestatud rangest tähtajast kinni pidanud.

Liikmesriigi taotluse korral annab ühissetevõtte sellisele täiustatud, tipptasemel taristurajatisele EuroHPC tehisintellekti- ja andmetöötlustaristu märgise, tingimusel et selle rajatise jõudlus jõuab tasemeni, mis on vähemalt samaväärne mis tahes olemasoleva EuroHPC superarvuti – sealhulgas tehisintellektivabrikud – omaga.

Ühissetevõtte liidendab ja võrgustab taristu, millele on antud EuroHPC tehisintellekti- ja andmetöötlustaristu märgis, EuroHPC tehisintellekti-, andmetöötlus- või kvanttaristuga, olenevalt sellest, mis on asjakohane.

Liikmesriik võib otsustada anda ühissetevõttele mõnevõrra pääsuaega käesoleva lõike kohaselt rahastatavate taristute kasutamiseks. Selliseid panuseid ei võeta arvesse artikli 5 lõikes 1 osutatud panuse arvutamisel. Sellist liikmesriigi antud pääsuaega haldab ühissetevõtte osana ELi pääsuajast.

6c. Liikmesriigid võivad anda ühissetevõttele ühe või mitme oma EuroHPC superarvuti, tehisintellektivabriku või tehisintellekti gigatehase kasutamiseks pääsuaega halduskokkuleppe alusel, milles määratakse kindlaks antava pääsuaja osakaal ja kestus. Sellest pääsuajast saab liidu pääsuaeg ja seda kasutatakse peamiselt selleks, et anda idufirmadele ja VKEdele juurdepääs nende teadusuuringute või innovatsioonitegevuste tarbeks. Selliseid panuseid ei arvestata liikmesriikide mitterahaliste panustena.

- 6d. Liidu pääsuaega ühe või mitme EuroHPC tehisintellektivabriku või tehisintellekti gigatehase kasutamiseks saab kasutada selleks, et anda vaba juurdepääs niisuguste Euroopa projektide tarbeks, mille raames arendatakse avatud lähtekoodiga eesliini tehisintellektimudeleid, mis on kaalukad innovatsiooni tõukejõud, kusjuures need valitakse välja ühissettevõtte korraldatava kogu ELi hõlmava avaliku konkursi kaudu. Need avatud mudelid tehakse laialdaselt kättesaadavaks avaliku sektori asutustele kogu Euroopas ning Euroopa teadus- ja äriühingutadele. Liikmesriigid võivad nendesse püüetesse veelgi panustada, andes ühissetevõttele selliste ELi lisaväärtusega projektide jaoks täiendavat pääsuaega. Selliseid panuseid ei arvestata liikmesriikide mitterahaliste panustena.
7. Ühissetevõttele kuulub tehisintellekti gigatehase andmetööstustaristust osa, mis vastab 4. ja 5. lõikes kindlaks määratud liidu panusele investeeringukulude katmisse, ajavahemiku jooksul, mis on vähemalt viis aastat alates tehisintellekti gigatehase käitamise algusest ja mis sätestatakse täpsemalt tehisintellekti gigatehase majutuslepingus. Teisel juhul, kui liidu panus antakse tehisintellekti gigatehase kasutamiseks antava pääsuaja eelnevalt kokku lepitud ja garanteeritud ostu vormis, nagu on osutatud lõikes 4, on see ajavahemik vähemalt viis aastat ja sätestatakse täpsemalt tehisintellekti gigatehase majutuslepingus. Mõlemal juhul pikendatakse seda ajavahemikku tehisintellekti gigatehase andmetööstustaristu märkimisväärse ajakohastamise korral. Omandiõigus antakse üle vastavalt tehisintellekti gigatehase majutuslepingule või selle kehtivust pikendatakse kokkulepitud ajaks, lähtudes tehisintellekti gigatehase majutuslepingus sätestatud tingimustest, ilma et see piiraks põhikirja artikli 23 lõike 4 kohast ühissetevõtte likvideerimist. Kui omandiõigus antakse üle tehisintellekti gigatehase konsortsiumile, konverteeritakse tehisintellekti gigatehase andmetööstustaristu jääkväärtus samaväärseks liidu pääsuajaks. Kui majutuslepingu kohaselt ei anta omandiõigust üle tehisintellekti gigatehase konsortsiumile, kuid tehakse otsus kasutuselt kõrvaldamise kohta, kannab asjaomased kulud tehisintellekti gigatehase konsortsium.
8. Liidu ja tehisintellekti gigatehases osalevate riikide pääsuage on otseselt proportsionaalne nende vastavate rahaliste panustega tehisintellekti gigatehase andmetööstustaristu investeeringukulude katmisse või tehisintellekti gigatehase kasutamiseks antava pääsuaja eelnevalt kokkulepitud garanteeritud ostuga.

9. Ühisettevõtte juhatus määrab kindlaks:
- a) tehisintellekti gigatehaste kasutamiseks antava liidu pääsuaja tingimused;
 - b) erinormid tehisintellekti gigatehastele juurdepääsu tingimuste kohta, mis käsitlevad pääsuaja andmist selliste projektide ja tegevuste tarvis, mis on liidu jaoks strateegilise tähtsusega;
 - c) erinormid tehisintellekti gigatehastele juurdepääsu tingimuste kohta, mis käsitlevad pääsuaja andmist selliste projektide ja tegevuste tarvis, mis on seotud julgeolekuga.
10. Liidu pääsuaja tingimuste kindlaksmääramisel vastavalt lõikele 9 tagab juhatus, et pääs:
- a) antakse kasutajatele, kes elavad, on asutatud või asuvad liikmesriigis või programmiga „Digitaalne Euroopa“ või „Euroopa horisont“ või Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud kolmandas riigis;
 - b) on avalik-õiguslikest asutustest kasutajatele tasuta. Samuti peab see olema tasuta tööstuslikul eesmärgil kasutajatele selliste rakenduste jaoks, mis on seotud programmist „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“ või Euroopa ühendamise rahastust rahastatud teadusuuringute ja innovatsiooni alaste tegevustega või millele on antud programmi „Euroopa horisont“ või programmi „Digitaalne Euroopa“ raames kvaliteedimärgis, samuti VKEdele ja kasvufirmadele erasektori innovatsioonitegevuste jaoks;
 - c) hõlmab ELi rahastatud teadus- ja innovatsiooniprojektidele spetsiaalselt reserveeritud andmetöötlusressursse, mille puhul on kättesaadavus garanteeritud ja tagatud eelisjärjekord ajakavas.
11. Juhatus jälgib liidu pääsuaja jaotust eri kasutajatüüpide vahel, mis on määratud kindlaks lõike 10 punktis a. Kui pääsuaja jaotuses eri kasutajatüüpide vahel esineb oluline tasakaalustamatus võrreldes nõudlusega, võtab juhatus asjakohased parandusmeetmed selle tasakaalustamatuse kõrvaldamiseks.

12. Liidu ja osalevate riikide panused peavad vastama tingimustele, mis tagavad liidu strateegiliste huvide kaitse. Konkreetsed käesolevas lõikes osutatud tingimused sätestatakse spetsiaalses tehisintellekti gigatehase majutuslepingus. Tehisintellekti gigatehase majutuslepingu suhtes kohaldatakse liidu õigust ning käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega reguleerimata küsimustes selle liikmesriigi õigust, kus majutav üksus on asutatud. Tehisintellekti gigatehase majutuslepingus:
- a) sätestatakse üksikasjalikult tehisintellekti gigatehase omandisuhted ja juhtimisstruktuur;
 - b) sisalduvad sätted, mis tagavad liidu tõhusa ja proportsionaalse järelevalve ja kontrolli tehisintellekti gigatehase üle, et kaitsta liidu strateegilisi varasid, huve, autonoomiat või julgeolekut;
 - c) määratakse kindlaks liidu, osalevate riikide ja tehisintellekti gigatehase konsortsiumi avaliku ja/või erasektori partnerite rahalised panused, sealhulgas tehisintellekti gigatehase kasutamiseks antav lõikes 8 osutatud garanteeritud pääsuaeg, kui see on asjakohane, ja selle kestus;
 - d) määratakse kindlaks, kui see on asjakohane, muud liidu huvid, mis tulenevad liidu investeeringutest, mida reguleerivad tehisintellekti gigatehase konsortsiumi ja programmi „InvestEU“ vahelised konkreetsed investeerimislepingud;
 - e) sätestatakse liitu mittekuuluvate tehisintellekti gigatehase kasutajate kvalifitseerumise tingimused; need peavad vastama samadele tingimustele kui lõikes 2 määratud kvalifitseerumise tingimused;
 - f) sätestatakse üksikasjalikult liidu kasutajate pääsutingimused ja tehisintellekti gigatehase teenuste kasutamiseks antava pääsuaja arvestamise kord;
 - g) sätestatakse ühisettevõtte kasutajatele tehisintellekti gigatehase käitamisel pakutava teenuse kvaliteet tehisintellekti gigatehase majutuslepingus sisalduvas teenusetasemeleppes kirjeldatu kohaselt;

- h) määratakse kindlaks tehisintellekti gigatehase andmete ja andmetööstustaristu omandamise, käitamise ja kasutamise kord, sealhulgas avaliku sektori kasutajate vajadused, kui see on asjakohane; kui tehisintellekti gigatehase konsortsium hõlmab ühte või mitut tehnoloogiataristu tarnijat, peab tehisintellekti gigatehase majutusleping nende tarnijatega seoses sisaldama tõhustatud norme huvide konflikti vältimiseks;
 - i) sätestatakse lõikes 7 osutatud omandiõiguse ülemineku tingimused, kui see on asjakohane;
 - j) määratakse kindlaks omandiõiguse või eelnevalt kokkulepitud garanteeritud ostetud pääsuaja pikendamise tingimused ning tehisintellekti gigatehase tegevuse lõpetamise tingimused, kui see on asjakohane;
 - k) määratakse kindlaks vastutus tehisintellekti gigatehase käitamisel, kui see on asjakohane;
 - l) sätestatakse tehisintellekti gigatehast majutava üksuse kohustus esitada iga aasta 31. jaanuariks juhatusele auditiaruanne ja andmed liidu pääsuaja kasutamise kohta eelmisel eelarveaastal;
 - m) sisaldub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 272 tähenduses vahekohtuklausel, millega antakse jurisdiktsioon kõigi majutuslepingus käsitletavate teemade üle Euroopa Liidu Kohtule.
13. Tehisintellekti gigatehase koosseisu kuulub avalik juhtorgan, milles on esindatud komisjon ja need osalevad riigid, kes kõnealusele tehisintellekti gigatehasele avaliku sektori rahastust pakuvad. Selle avaliku sektori juhtorgani koosseis ja töökord määratakse kindlaks tehisintellekti gigatehase majutuslepingus. Ilma et see piiraks tehisintellekti gigatehase konsortsiumi juhtimis- ja tegevusautonoomiat ning et tagada kooskõla avaliku sektori rahastuse aluseks olevate avaliku huvi eesmärkidega, on alljärgneva jaoks vaja määratud avaliku juhtorgani sõnaselget eelnevat heakskiitu:
- a) kõik kavandatavad kolmandate riikide üksustega sõlmitavad pääsulepingud, mis võivad tekitada muret seoses liidu strateegiliste varade, huvide, autonoomia või julgeolekuga;

- b) õiguslikus ja finantsstruktuuris või kontrollis tehtavad olulised muudatused, mis mõjutavad liidu või osalevate riikide huve, näiteks tehisintellekti gigatehase lõpliku omandiõiguse või kontrollisuhte muutmine, kriitilise tähtsusega varade ümberpaigutamine väljapoole liitu või olulised finantsilise ümberkorraldamise otsused;
- c) oluline muudatus tehisintellekti gigatehase strateegilises eesmärgis.

14. Pärast osalemiskutset valib ühisettevõtte juhatus õiglase ja läbipaistva protsessi käigus, mida toetab sõltumatute ekspertide komisjon ja juhatuse poolt hindamise tarbeks määratud akrediteeritud finantsasutus, tehisintellekti gigatehase konsortsiumi, võttes muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) tehniline hindamine:
 - i) ettepaneku eesmärgid ja tehniline kvaliteet;
 - ii) tööplaani kvaliteet;
 - iii) füüsilise, IT- ja võrgutaristu kvaliteet;
 - iiia) teenuse kvaliteet, sealhulgas turvalisus ja usaldusväärsus;
 - iv) jätkusuutlikkus ja energiatõhusus;
 - v) kogemus ja oskusteave, mille konsortsium on omandanud sarnaste suuremahuliste rajatiste loomisel;
- b) potentsiaalne mõju:
 - i) mõju Euroopa tehisintellekti ökosüsteemile, sealhulgas selle konkurentsivõimele ja talendireservile;
 - ii) ELi lisaväärtus, sealhulgas panus strateegilisse autonoomiasse ja tehnoloogilisse suveräänsusse.

- c) majanduslik teostatavus:
 - i) tehisintellekti gigatehase konsortsiumi võetavad investeerimiskohustused;
 - ii) pakutud ärimudeli kvaliteet ja majanduslik elujõulisus (sh määratud akrediteeritud finantsasutuse läbiviidav hoolsuskohustuse audit).

15. Kui konsortsiumi ei kuulu ühtegi tehnoloogiataristu tarnijat, valib tehisintellekti gigatehase konsortsium tehisintellekti gigatehase tarnijad õiglaste ja läbipaistvate hanketingimuste alusel, milles võetakse arvesse süsteemi üldist tehnilist kirjeldust ja eelkõige avaliku sektori kasutajate vajadusi, mis on esitatud ühissettevõtte poolt osalemiskutses ja mida on täpsemalt kirjeldatud tehisintellekti gigatehase majutuslepingus. Valik tehakse õiglaste, avatud ja läbipaistvate kriteeriumide alusel ning tagab ka ELi lisaväärtuse ja selle tegemisel võetakse arvesse tarneahela turvalisust ja vastupidavust. Valitud pakkujad peavad vastama lõikes 2 sätestatud kõlblikkuse tingimustele.

16. Ühissettevõtte võib sõlmida raamlepinguid oluliste ja suure nõudlusega komponentide, näiteks täiustatud tehisintellekti protsessorite tarnimiseks. Tehisintellekti gigatehaste konsortsiumid võivad oma hankes kasutada käesolevas lõikes osutatud raamlepinguid.“

6) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ilma et see piiraks artikli 17 lõike 9 kohaldamist, peavad EuroHPC superarvuteid saama kasutada avaliku ja erasektori kasutajad. Neid (v.a tööstuslikud EuroHPC superarvutid) kasutatakse peamiselt avaliku sektori rahastamisprogrammidega hõlmatud teadusuuringute ja innovatsiooni eesmärgil, avaliku sektori rakenduste tarbeks ning VKEde, idufirmade ja kasvufirmade elluviidavate erasektori innovatsioonitegevuste jaoks, kui see on asjakohane.“

6a) Artiklit 34 muudetakse järgmiselt:

„Artikkel 34

Hüvitamismäärad

1. Programmist „Euroopa horisont“ rahastatavate kaudsete meetmete suhtes, erandina määruse (EL) 2021/695 artiklist 34, ning programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatud tegevuste suhtes võib ühissetevõtte liidu rahastamise puhul kohaldada meetme raames erinevaid hüvitismäärasid sõltuvalt osaleja liigist, milleks on VKEd, ja meetme liigist. Hüvitamismäärad märgitakse ära tööprogrammis.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 ja määruse (EL) 2021/695 artiklist 34 tuleb programmi „Euroopa horisont“ raames rahastatavate kvantitehnoloogia tegevussuuna alla kuuluvate meetmete puhul igas tööprogrammis esitada kohustuslik komponent, mis hõlmab kaudseid kuni 5. tehnoloogilise valmiduse taseme teadus- ja innovatsioonimeetmeid, mida liit rahastab 100 % ulatuses kõigist rahastamiskõlblikest kuludest.“

Lisa muudetakse järgmiselt.

7) Lisa artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

„2. Liikmesriigi või programmiga „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmanda riigi taotlus saada ühissetevõtte osaliseks tuleb esitada juhatusesele. Kandidaatriigid esitavad kirjaliku kinnituse, et nõustuvad põhikirjaga ja muude ühissetevõtte toimimise suhtes kohaldatavate sätetega. Samuti esitavad kandidaadid ühissetevõttes osalemise soovi põhjenduse ning selgitavad, kuidas nende riiklik superandmetöötluse või kvantitehnoloogia strateegia on ühissetevõtte eesmärkidega kooskõlas. Juhatus hindab taotlust, võttes arvesse kandidaadi olulisust ja võimalikku lisaväärtust ühissetevõtte missiooni ja eesmärkide täitmisel, ning võib enne taotluse heakskiitmist küsida kandideerimise asjus selgitusi.“

8) Lisa artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

„c) tööstuse ja teaduse nõuandekogu, mis koosneb teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühmast, taristu nõuanderühmast ning kvantitehnoloogia nõuanderühmast.“

9) Lisa artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse lõige 3:

„3. Kvantitehnoloogia tegevussuuna puhul võivad osalevad riigid otsustada kasutada sama esindajat kui teiste tegevussuundade puhul, kui teda abistavad riigi asjaomaste kvantitehnoloogia valdkonna pädevate asutuste sobivad esindajad ja eksperdid, või määrata oma asjaomastest kvantitehnoloogia valdkonna pädevatest asutustest teise esindaja.“

10) Lisa artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse lõiked 5a ja 5b:

„5a. Põhikirja artikli 7 lõikes 4a, välja arvatud punktis vi osutatud ülesannete täitmisel kuulub ülejäänud 50 % hääleõigusest vaid osalevatele liikmesriikidele.

Käesoleva lõike kohaldamisel võtab juhatus otsuseid vastu kvalifitseeritud häälteenamusega. Kvalifitseeritud häälteenamus on saavutatud, kui see esindab liidu ning osalevatest liikmesriikidest vähemalt 55 %-i hääli (mis esindavad nende riikide kogurahvastikust vähemalt 65 %). Elanikkonna suuruse väljaselgitamiseks kasutatakse nõukogu otsuse 2009/937/EL II lisas esitatud arvnäitajaid.

- 5b. Põhikirja artikli 7 lõike 4a punktis vi osutatud ülesannete täitmisel ja iga tehisintellekti gigatehase puhul jaotatakse osalevate riikide hääleõigus proportsionaalselt, lähtudes nende kulukohustustega kaetud rahalisest panusest sellesse tehisintellekti gigatehasesse, kuni selle omandiõiguse üleandmiseni või kuni selle müümiseni või kasutusel kõrvaldamiseni või kuni artikli 12b lõikes 4 osutatud tehisintellekti gigatehase kasutamiseks antava pääsuaja eelnevalt kokku lepitud ja garanteeritud ostu lepingu lõppemiseni.

Käesoleva lõike kohaldamisel võtab juhatus otsuseid vastu vähemalt 75 % häälteenamusega kõikidest häältest, mille hulka kuuluvad ka puuduvate liikmete hääled.“;

- b) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

„6. Põhikirja artikli 7 lõigetes 5, 5a, 6 ja 7 osutatud ülesannete täitmisel teeb juhatus otsuseid kahes etapis.“

- 11) Lisa artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

- a) lisatakse lõige 4a:

„4a. Juhatus täidab käesoleva määruse artiklis 12b osutatud tehisintellekti gigatehastega seoses järgmisi ülesandeid:

- i) arutab põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud mitmeaastase strateegilise programmi tehisintellekti gigatehaste rajamisega seotud osa ja võtab selle vastu;
- ii) arutab aastase tööprogrammi seda osa, mis on seotud tehisintellekti gigatehaste rajamisega ja tehisintellekti gigatehaste konsortsiumide valimisega ning asjaomaste kulude eelarvestusega, ja võtab selle vastu;
- iii) kiidab heaks osalemiskutsete avaldamise kooskõlas aastase tööprogrammiga;

- iv) kiidab heaks tehisintellekti gigatehaseid rajama ja k aitama hakkavate tehisintellekti gigatehaste konsortsiumide valiku;
- v) m aarab tehisintellekti gigatehaste kasutamiseks antava liidu p asuoja tingimused;
- vi) teeb tehisintellekti gigatehase avaliku juhtorganiga seotud otsuseid;
- vii) kiidab heaks ühisettevõtte sõlmitud raamlepingud tehisintellekti gigatehaste oluliste ja suure nõudlusega komponentide tarnimiseks.“;

b) lisatakse lõige 5a:

„5a. Kvanttehnoloogia tegevussuuna suhtes kohaldatakse käesoleva põhikirja artikli 7 lõikes 5 sätestatut, välja arvatud kvantarvutite soetamise ja käitamise seotud tegevus, mille suhtes kohaldatakse käesoleva põhikirja artikli 7 lõikes 4 sätestatut.“

12) Lisa artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

„1. T ostuse ja teaduse nõuandekogu koosneb teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühmast, taristu nõuanderühmast ning kvanttehnoloogia nõuanderühmast.“;

b) lisatakse lõige 7:

„7. Kvanttehnoloogia nõuanderühma kuulub kuni 12 liiget, kellest kuni kuus nimetavad erasektori liikmed vastavalt nende kohustustele ühisettevõttes ja kuni kuus liiget nimetab juhatus kooskõlas käesoleva põhikirja artikli 7 lõike 3 punktiga k.

Kvanttehnoloogia nõuanderühma kuulub kuni kuus osalevate riikide esitatud ja juhatuse poolt ametisse nimetatud vaatlejat.“

13) Lisatakse artikkel 12a:

„Artikkel 12a

Kvanttehnoloogia nõuanderühma toimimine

1. Kvanttehnoloogia nõuanderühma koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas.
2. Kvanttehnoloogia nõuanderühm võib vajaduse korral moodustada töörühmad, mille tegevuse üldise koordineerimise eest vastutab üks või mitu liiget.
3. Kvanttehnoloogia nõuanderühm valib omale eesistuja.
4. Kvanttehnoloogia nõuanderühm võtab vastu oma kodukorra, milles sätestatakse ka nõuanderühma koosseisu kuuluvate teda esindavate üksuste nimetamise kord ja nende volituste kestus.“

14) Lisatakse artikkel 14a:

„Artikkel 14a

Kvanttehnoloogia nõuanderühma ülesanded

1. Kvanttehnoloogia nõuanderühm:
 - a) koostab oma panuse mitmeaastase strateegilise programmi projekti seoses kvanttehnoloogiaalaste tegevustega ja nendega seotud teemadega, millele on osutatud käesoleva põhikirja artiklis 18, ning vaatab selle korrapäraselt läbi vastavalt teaduses, tööstuses ja poliitikas ilmnevale nõudluse muutumisele;
 - b) korraldab avalikke konsultatsioone, kus saavad osaleda kõik kvanttehnoloogia valdkonnast huvitatud avaliku ja erasektori sidusrühmad, et teavitada neid mitmeaastase strateegilise programmi projektist ning seonduvatest konkreetse aasta tööprogrammis kavandatud tegevustest ning koguda nende kohta tagasisidet.

2. Lõikes 1 osutatud panuses mitmeaastase strateegilise programmi projekti käsitletakse:
- a) kvanttehnoloogiate arendamise ja kasutuselevõtu ning nende Euroopa digitaalsesse ökosüsteemi integreerimise strateegilisi prioriteete teadusuuringute, innovatsiooni, rakendamise ja taristu valdkonnas, et toetada liidu vastupanuvõimet, tehnoloogilist suveräänsust ja strateegilist autonoomiat;
 - b) kvanttehnoloogiaalase rahvusvahelise koostöö võimalusi, mis loovad lisaväärtust ja on vastastikku huvipakkuvad, tagades samal ajal kooskõla liidu väärtuste ja julgeolekuhuvidega;
 - c) koolituse, hariduse ja tööjõu arendamise prioriteete, mille kaudu tegeleda tähtsaimate pädevustega ja oskuste nappusega kvanttehnoloogia valdkonnas, sealhulgas teadlikkus julgeoleku seisukohast tundlikest rakendustest;
 - d) kvanttaristu soetamist, kasutuselevõttu ja käitamist, sealhulgas ühendamist ja liidendamist kõrgjõudlusega andmetöötluse taristu ja muu digitaristuga, nagu kvantkommunikatsiooni ja kvanttaju taristu;
 - e) meetmeid võimekuse suurendamiseks, koostalitlusvõime, standardimise ja turvalisuse tagamiseks kvanttehnoloogia valdkonnas, pöörates erilist tähelepanu kahesuguse kasutusega seotud riskidele ning liidu strateegiliste varade, huvide, autonoomsuse või julgeoleku kaitsele.“

15) Lisa artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

„Ühisettevõtte eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osamakseteks. Alates 2025. aasta jaanuarist peab aastaste osamaksetega olema katmata vähemalt 20 % järelejäänud aastate kumulatiivsest eelarvest.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
